

Sygn. akt V CSK 348/17

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z wniosku T. [...] S.A. w K.
przy uczestnictwie Gminy Miejskiej G.
o zasiedzenie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 grudnia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki
od postanowienia Sądu Okręgowego w L.
z dnia 2 marca 2017 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w L. z dnia 2 marca 2017 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego oraz na jej oczywistą zasadność. W ocenie skarżącej zachodzi potrzeba wyjaśnienia, czy dla udowodnienia przeniesienia posiadania urządzeń przesyłowych pomiędzy wnioskodawcą a jego poprzednikiem prawnym wystarczające jest wykazanie następstwa prawnego pomiędzy tymi podmiotami, czy też konieczne jest przedstawienie dowodów, potwierdzających wprost przeniesienie posiadania urządzeń przesyłowych.

Skarga kasacyjna zawiera wewnętrzną sprzeczność - z jednej strony podnosi się w niej występowanie wyżej sformułowanego zagadnienia prawnego, a z drugiej strony wskazuje się, że jest ona oczywiście uzasadniona, odnosząc tę ocenę także do kwestii udowodnienia przeniesienia posiadania urządzeń przesyłowych, objętej zagadnieniem prawnym. Takie skonstruowanie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego niedopuszczalne. Przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. wyłączają się wzajemnie,

gdyż skarga nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną, jeżeli o występowaniu tej przesłanki miałoby świadczyć naruszenie przepisów prawa, których wykładnia nasuwa tak duże wątpliwości, że konieczne jest ich wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy w ramach sformułowanego w danej sprawie zagadnienia prawnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2008 r., III CSK 64/08, nie publ.).

Przechodząc niezależnie od powyższego do pierwszej z powołanych przez skarżącą okoliczności mających uzasadniać przyjęcie jej skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazać należy, że istotność zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Zaprezentowane twierdzenia skarżącej nie wystarczają do wykazania, by w sprawie doszło do wątpliwości, które mogłyby wyczerpywać przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W judykaturze wskazano, że w przypadku posiadania służebności przesyłowej w zasadzie wydanie rzeczy polega na przejęciu przedsiębiorstwa przesyłowego, którego użyteczność jest zwiększana przez korzystanie z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym służebności, a ponadto, że przypadki uwłaszczenia z mocy ustawy oznaczają w zasadzie przeniesienie posiadania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2015 r., V CSK 26/14, nie publ., i z dnia 12 lutego 2015 r., IV CSK 280/14, nie publ.). Ocena, czy doszło do przeniesienia posiadania służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu lub służebności przesyłu, wymaga uwzględnienia okoliczności konkretnej sprawy, i trudno o sformułowanie w tym

zakresie bardziej ogólnych wniosków, o uniwersalnym wymiarze, poza tymi, które powyżej powołano. Z tego powodu, rozpoznanie skargi kasacyjnej nie mogłoby spełnić publicznego celu tego środka zaskarżenia, nie mogłoby bowiem doprowadzić w istotnym stopniu do rozwoju prawa.

W judykaturze Sądu Najwyższego wyjaśniono, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej oznacza, iż dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Pamiętać przy tym trzeba, że oczywiste jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżący musi zatem wykazać, że wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ., z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, nie publ. i z dnia 13 marca 2017 r., I CSK 596/16, nie publ.). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Bliższa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej nie pozwala przyjąć, by była ona – w powyższym rozumieniu – oczywiście uzasadniona. Skarżąca nie wykazała, że zastosowanie powołanych przez nią w skardze przepisów było – w ustalonych okolicznościach faktycznych sprawy – oczywiście błędne lub doprowadziło do tego, że zaskarżone postanowienie jest oczywiście nieprawidłowe.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

aw

jw